

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

תוכן עניינים

- א. בא חבירו ונטלה ממנו נהרג עליה. 2.....
- ב. ההוא גברא דא"ל לחבריה אי מזביננא לה להא ארעא לך מזביננא לה אזל זבנה לאיניש אחרינא ... קנה קמא. 2.....
- ג. משך חמריו ופועליו והכניסן לתוך ביתו בין פסק עד שלא מדד ובין מדד עד שלא פסק לא קנה ושניהן יכולין לחזור בהן. 3.....
- ד. פרקן והכניסן לתוך ביתו פסק עד שלא מדד אין שניהן יכולין לחזור בהן מדד עד שלא פסק שניהן יכולין לחזור בהן. 6.....
- ה. ההוא גברא דאמר ליה לחבריה אי מזביננא לה להא ארעא מזביננא לך במאה זוזי אזל זבנה לאיניש אחרינא במאה ועשרין ... האי זוזי אנסוהו. 7.....
- ו. א"ל כדשיימי בתלתא אפילו תרי מגו תלתא כדאמרי בתלתא עד דאמרי בתלתא. 8.....
- ז. כדשיימי בארבעה עד דאמרי בארבעה וכ"ש היכא דא"ל כדאמרי בארבעה. 9....
- ח. א"ל כדשיימי בתלתא ואתו תלתא ושמוה וא"ל איך ליתו תלתא אחריני דקים להו טפי ... ממאי דהני קים להו טפי דלמא הני קים להו טפי. 9.....
- ט. נטל את המשפך ומדד לתוך צלוחיתו של עובד כוכבים וחזר ומדד לתוך צלוחיתו של ישראל אם יש בו עכבת יין אסור. 10.....
- י. המערה מכלי אל כלי את שעירה ממנו מותר ואת שעירה לתוכו אסור. 10.....
- יא. הנצוק והקמפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה האשבורן חיבור לטומאה ולטהרה. 12.....
- יב. נצוק וקמפרס ומשקה טופח חיבור לענין יין נסך. 13.....
- יג. ת"ש המערה מחבית לבור קילוח היורד משפת חבית למטה אסור ... בעובד כוכבים המערה דאתי מכחו ... כח דעובד כוכבים מדרבנן הוא דאסיר. 13...
- יד. כי כיליתו חמרא לעובדי כוכבים קמפי קטופי אי נמי נפצי נפוצי. 14.....

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

- טו. כי שפכיתו חמרא לא ליקרב עובד כוכבים לסייע בהדייכו דלמא משתליתו ושדיתו ליה עליה וקאתי מכחו ואסיר 15
- טז. ההוא גברא דאסיק חמרא בגישתא ובת גישתא אתא עובד כוכבים אנה ידיה אנגישתא אסריה רבא לכוליה חמרא 16
- יז. קנישקנין שרי וה"מ דקדים פסק ישראל אבל קדם פסק עובד כוכבים לא 18

דף עב.

א. בא חבירו ונטלה ממנו נהרג עליה

כבר התבאר במסכת יבמות דף סז: ולעיל דף עא: שבין נח¹ חייב על הגזל, בין שגזל עכו"ם בין שגזל ישראל, ואחד הגוזל או הגונב ממון או גונב נפש, או הכובש שכר שכיר וכיוצא בו, אפילו פועל שאכל שלא בשעת מלאכה, על הכל הוא חייב, והרי הוא בכלל גזלן, מה שאין כן בישראל, וכן חייב על פחות משוה פרוטה.

ובן נח שגזל פחות משוה פרוטה ובא אחר וגזלה ממנו, שניהן נהרגין עליה².

ב. ההוא גברא דא"ל לחבריה אי מזביננא לה להא ארעא לך

מזביננא לה אזל זבנה לאיניש אחרינא ... קנה קמא

האומר לחבירו אמכור לך שדה זו, אף על פי שקנה מידו לא קנה³, ואפילו אמר לו כשאמכור שדה זו הרי היא מכורה לך, לא קנה⁴, אבל אם⁵ אמר

¹ רמב"ם הלכות מלכים פרק ט הלכה ט

² עיין באו"ש שם מדוע השמיט רבינו דין לא ניתן להשבון

³ פשוט הוא, דהוי קנין דברים, ובזה כו"ע מודים, כמ"ש להלן, וכתב הב"י שאף אם גם הלוקח קנה מידו שיקנה

⁴ רמ"א סימן רו סעיף ד, דהוי קנין דברים ועוד דהוי אסמכתא שהרי תלה הדבר באם ימכור, וכ"כ הב"י שם

בריש הסימן, אבל בדרו"פ שם, וכן בסמ"ע סק"א כתב דלא הוי קנין דברים ממש, ולא אסמכתא ממש, דכיון

שסתם קנין השיב מעכשיו, אלא הטעם משום שגילה דעתו שאינו רוצה שיחול הקנין מיד, מצרפין לטעמא

דקנין דברים ואסמכתא

⁵ שו"ע ונו"כ רו א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

כשאמכור⁶ שדה זו הרי היא מכורה לך מעכשיו וקנה מידו, קנה, ואין המוכר יכול לחזור בו (ואפשר שאף הלוקח אינו יכול לחזור), ואפילו מכרה לאחר לא קנה השני, ודוקא כשפסק עמו הדמים, אבל אם לא פסק הדמים לא קנה⁷.

אמר לו⁸ כשאמכור שדה זו הרי היא מכורה לך מעכשיו במנה, וה"ה אם לא אמר בפירוש במנה, אלא כפי שישומו, שדינו כפיסוק דמים, וקנו מידו, ולאחר זמן מכרה⁹ לאחר, אם מכרה במנה או כפי מה ששמו קנה הראשון¹⁰, שהרי מכרה לראשון מעכשיו בקנין, ואינו יכול לחזור.

ג. משך חמרי ופועליו והכניסן לתוך ביתו בין פסק עד שלא

מדד ובין מדד עד שלא פסק לא קנה ושניהן יכולין לחזור

בהן

⁶ כתב בנה"מ סק"א בשם הר"א ששון סימן קלג שמדייק בלשון המור שנקט לשון כשאמכור שדה זו אמכרנו לך, ולא כלשון הרמב"ם והשו"ע שנקטו לשון מכורה לך, שלכאורה לא שייך לשון אמכרנו לך שהוא לשון עתיד ואינו נופל על לשון מעכשיו, ותירץ הר"א ששון דהמור לשיטתו בסימן רמה שהאומר אתננו לו מעכשיו מהני, וכמ"ש בשו"ע שם סעיף ד, אבל מדברי הרמב"ם דבלשון זה לא שייך לשון מעכשיו, ואפילו אמר מעכשיו לא קנה, וכתב הנה"מ שאף לסברת המור צריך לשון מעכשיו גם כשאומר לשון מכורה לך, דכיון שאין הקנין חל מעכשיו אין הקנין כלום דהדרא סודר למאריה, ועי' משל"מ פ"ח מה' מכירה ה"ז.

⁷ רמ"א שם דכל שלא פסק דמים לא מהני שום קנין, שלא סמכה דעתו של לוקח, שמא ירצה יותר משוויו, ובשו"ת הר"א ששון סימן קלג הביא מדברי הפוסקים שבנוסף למעכשיו ופסיקת דמים צריך שתהא הקרקע באותה שעה ביד הלוקח, ותמה למה לנו, הרי אומר מעכשיו וגם קנו מידו, ועוד שאם הקרקע ביד הלוקח קנין למה לי, הרי קונה אותה בחזקה, וכתב דאפשר דס"ל להנך פוסקים דכיון שאין הקנין נגמר רק לאחר זמן, לא מהני קנין בלא חזקה ולא חזקה בלא קנין, עיין שם, והמור והשו"ע לא הזכירו פרט זה, והש"ך רמז לזה, ועי' בנה"ג, וצ"ע, פתחי הושן שם נו

⁸ שו"ע ונו"כ שם

⁹ כתב בחידושי רעק"א דוקא כשמכרה, אבל שמו אותה לבע"ח או לכתובת אשתו אין זו מכירה, ועי' בנה"ג הנהב"י אות ה שנראה שמסתפק בזה.

¹⁰ ואם אומר הראשון איני הפין שוב בשדה זו, יש לעיין אם יכול לחזור בו, שהרי קנאו בקנין מעכשיו, ולפי"ז גם השני לא קנה אא"כ עשו קנין חדש, אלא שאפשר שאינו אלא כתנאי אם ירצה לקנות, וממילא יכול לחזור בו, ואם חזר בו קנה השני, וצ"ע. ובכנה"ג כתב בשם הריב"ל שמסתפק אם איירי דוקא כשאמר אמכרנו לך מעכשיו והוא מדין חיוב שיכול לחייב עצמו בדשלב"ל, אבל כשאמר מכורה לך לא מהני, עיין שם, וצ"ע. פתחי הושן שם הע' ס

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת עבודה זרה

כבר התבאר במסכת ב"מ דף ט: וב"ב דף פה: שהמקנה¹¹ בהמה וכלים שהיו מונחים על גבה, אף על פי שמשך הבהמה וקנאה, לא קנה הכלים שעליה, משום שאינו דומה משיכת בהמה שהיא בהילוך למשיכת כלים שהיא בגרירה, ומדין חצר לא קנה שבהמה חצר מהלכת היא¹², וכ"ש כשלא הקנה לו הבהמה שאינו קונה הכלים במשיכת הבהמה, ואפילו בהמה כפותה, אבל הזוכה במציאה והפקר, קונה הכלים במשיכת הבהמה¹³.

אמר ליה¹⁴ המוכר משוך בהמה זו וקני כלים שעליה, ולא הקנה לו הבהמה, הואיל ולא הקנה גוף הבהמה אף על פי שמשכה והיא כפותה לא קנה כלים שעליה¹⁵, כיון שעיקר דין משיכתה היא בהליכה, ומשיכת כלים היא בגרירה.

הבהמה¹⁶ אין לה דין חצר לקנות מה שעליה, שחצר מהלכת היא, ואפילו עומדת עתה, אבל בהמה כפותה דינה כחצר, אפילו אינה ישנה, כיון שאינה יכולה להלך.

וכן העבד דינו כחצר מהלכת, ואינו קונה מה שעל גביו בקנין חצר אא"כ הוא כפות¹⁷. ואם אינו כפות, אפילו עומד לא קנה, דכל שבמהלך לא קנה בעומד ויושב נמי לא קנה. וה"ה כל אדם, וכן כלים שע"ג אדם אינם קונים, ויש אומרים שצריך שיהא גם ישן¹⁸.

¹¹ שו"ע ונו"כ רב יג

¹² בעיא דלא איפשיטא בגמרא וכתב הרא"ש דמספק לא קנה גבי מו"מ, משום דבספק קנין אזלינן בתר חזקת מרא קמא, ואפילו תפיסה לא מהני, ודעת הר"ן דבספק קנין קונה, דהוי כתופס ברשות, שהרי צוה לו לעשות כן, וכמ"ש בסימן רב סעיף ג, והביא הר"ן שיש מחלקים דשאני התם דודאי הוי קנין, משא"כ הכא שהספק הוא בעצם הקנין, ודחה הר"ן חילוק זה, עיין שם, ועי' חידושי רעק"א.

¹³ סמ"ע שם כדעת הרא"ש, דספק קנין במציאה והפקר אין מוציאין מיד מוחזק, כיון דליכא חזקת מרא קמא, והטור כתב דין זה במשוך לקנות בהמה עם הכלים, והב"ח כתב דה"ה במושך הבהמה לקנות רק הכלים ג"כ קונה, ובקצה"ח חולק דבשלמא כשקונה גם הבהמה הרי הוא מוחזק, אבל כשאינו רוצה לקנות הבהמה אין כאן תפיסה, עיין שם, ועי' בדבריו בסימן רב סק"ו, ועי' קונטרס הספיקות כלל ה.

¹⁴ שו"ע ונו"כ רב יד

¹⁵ אף על גב דמשיכת בהמה כפותה ג"כ בגרירה כמשיכת מטלטלין, מ"מ עיקר משיכת בהמה ע"י הילוך, ומ"מ נהי דמהני גרירה לקנות הבהמה כדמוכח מלשון השו"ע, מ"מ אינו מועיל לקנות המטלטלין שעליה, וצ"ע.

¹⁶ שו"ע ונו"כ שם יג

¹⁷ שו"ע ונו"כ שם ט

¹⁸ דבעינן שיהא גם משתמר לדעתו, וכל שאינו ישן אינו משתמר אלא לדעתו של עבד, אבל כשהוא ישן הרי בעל העבד משמרו, והקשה בנח"מ סק"ה דכל שאין החצר משתמר מחמת עצמו דינו כאינה משתמרת, וע"כ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

וכבר התבאר בגיטין דף כא. ודף עח: שאם נתן הגט ביד עבדה¹⁹ והיא משמרתו ועומדת בצדו, אף על פי שהוא ניעור משתמר לדעת קרינן ביה ומגורשת, שעבדה כחצירה דמי, ובלבד שיהא כפות שלא יוכל לילך דומיא דחצירה, אבל אם אינו כפות אינו גט.

ויש אומרים²⁰ שכשהוא ניעור אף על פי שהוא כפות אינו גט, שאין זה מיקרי משתמר לדעתה, שהרי העבד בן דעת הוא ומשתמר לדעת העבד הוא, ואינו גט עד שיתקיימו שתי תנאים ישן וכפות שאז משתמר לדעתה הוא וגם חצר שאינה מהלכת הוא, אבל ניעור אפילו כפות אינו גט כלל וישן ולא כפות הרי זה גט פסול מדרבנן, דאע"פ שהוא ישן ומשתמר לדעתה מכל מקום חצר מהלכת הוא, שהרי יכול לילך אלא שהוא ישן ואינו דומה ממש לחצרה, וגט פסול מדרבנן הוא.

המושך אדם וכלים²¹ על גביו לא קנה הכלים²².

הא דמועיל בישן ומשמרתו היינו משום עומד בצדו, ובשלמא לדעת השו"ע בסימן ר סעיף א דבעומד בצדו סגי, שפיר איכא למימר דה"נ איירי שעומד בצד העבד, וגם מ"ש ישן ומשמרתו ע"כ צריך לפרש כן, ולא איירי במשתמר מרחוק, אבל לדעת הרמ"א שם דבעומד בעינן עומד בתוכו, קשה היכי משכחת לה עומד בתוכו, וכן יש להקשות בדין בהמה כפותה, ולא מסתבר לומר דבעינן עומד על הבהמה. ותירץ דאף אם נימא דבעינן בתוכו ממש, במו"מ לכו"ע סגי בעומד בצדו, שלא אמרו עומד בתוכו אלא בגט ובמציאה דלא שייך בהו שליחות, ולכן אמרינן שאינו קונה בחצר כדי שיהא יושב ומשמרו, אבל במו"מ דמהני שליחות, מהני משמרו מבחוץ השיב כמשתמר ע"י שליחו, והשיב שפיר משתמר על ידו. עיין שם.

¹⁹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קלט מז

²⁰ זה דברי רמב"ם לגי' הטור דאינו גט אלא אם יש תרתי כפות וישן כמו שהעתיק השו"ע בסעיף הקודם ובכפות לחוד כתב דאינו גט ומשמע שאפילו לכהונה אינה פסולה דכן הוא הכלל בדברי רמב"ם במקומות שכתוב בהם אינו גט, ובישן לחוד כתב שהוא פסול והיינו שמ"מ לכהונה פסולה, וצ"ל טעמו דחצר המשתמר לדעתה ס"ל דהוה מן התורה דחצר מידה אתרבאי וידה הוא משתמרת לדעתה, ומשו"ה בכפות לחוד הוא יכול לשמור את עצמו לא הוה מדעתה על כן אינו גט כלל, אבל בהא דחצר מהלכת דאי' ריש פ"ק דשבת גופו נייחו ידו לא נייחו אלא מדרבנן לא קנה בחצר מהלכת על כן פסול עכ"פ לכהונה דמן התורה הוה גט כן נראה לי דעת הרמב"ם.

²¹ שו"ע ונו"כ ר ה

²² בשו"ע שם כתב הכנים החמורים עם התבואה שעליהם אותה משיכה אינה כלום, ומשמע דאיירי במשיכת הבהמה וכאן בגמ' פרשב"ם דמשיכת אדם מעון פירות לא מהניא לקנות את הפירות, ומשמע דאיירי במשיכת אדם, ובתוס' שם הקשו אמאי לא פשיט מהך ברייתא בהא דאיבעיא במשוך בהמה לקנות כלים שעליה, דמשמע מכאן שאינו קונה, ותירצו דאיירי במשיכת החמרינן דהיינו האדם, והם משכו את הבהמה, ועוד תירצו דלא מיבעיא ליה אלא כשאמר לו בפירוש משוך בהמה ועל ידה יקנה הכלים, אבל כשלא אמר פשיטא ליה דלא קנה, ולכן קתני בברייתא דלא קנה, והרמב"ם והשו"ע גורסים הכנים החמורים, דהיינו הבהמה, ונראה דכ"ש במשיכת אדם לא קנה, ואילו הטור גרס חמרינן, דהיינו משיכת אדם, וצריך לתרץ לשיטתו כתירוצי התוס'. ובטור שם סיים, אא"כ פירקן והכניסן לביתו, שאז קונה לו ביתו לכשיפסוק, ופי' הסמ"ע דאע"פ שלא פסק קודם, קונה בקנין חצר לאחר פיסוק דמים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ד. פרקן והכניסו לתוך ביתו פסק עד שלא מדד אין שניהן יכולין לחזור בהן עד שלא פסק שניהן יכולין לחזור בהן

עוד התבאר במסכת ב"ב שם אין הרשות קונה²³ ולא הכלי ולא משיכה ולא הנבחה אלא אם כן פסק תחלה המדה בכך וכך, אבל כל זמן שלא פסק אין לו שום צד שיקנה בו, שכל זמן שלא פסק לא סמכה דעת שניהם שמא לא יסכימו על הסכום ויתבטל המקח.

וזה דוקא כשלא נתן מעות, אבל כשנתן מעות מסתמא חשיב כפסק כשער השוק²⁴.

ואם המקח דבר שדמיו קצובים אף על פי שלא פסק קנה²⁵, שמה יפסוק ודמיו הם קצובים, וכן אם אמר ליה הריני מוכר לך כפי מה שישומו ג' אפילו אין דמיו קצובים דסמך דעתיה על השלשה שישומוהו.

היו הפירות בסימטא או בחצר של שניהם, או אפילו שהיו ברשות לוקח והם בכליו של מוכר, אם קבל עליו המוכר למכור והתחיל למרוד לתוך כליו של מוכר, יתבאר להלן שתלוי בהתנסחות המוכר ביחס לאופן המכירה.

²³ שו"ע ונו"כ ר ז

²⁴ בשו"ת אגרות משה חו"מ סימן נא

²⁵ ונחלקו הראשונים בפירוש הך דדמיו קצובין, שהרשב"ם פירש שדרך ליתן חפץ זה בכך וכך, ונראה כונתו שבעיר מוכרים חפץ זה בכך וכך, ולשיטתו אף על פי שלא דיברו ביניהם על דמי המקח, מסתמא סומכים על מקח שבעיר, אבל הרמב"ן והרשב"א כתבו שבאופן זה לא מיקרי דמיו קצובין, אא"כ קצב המוכר דמי מקח זה, או שקצין דמים לכל מי שבא ליקח כלי כזה, וכתב הסמ"ע שהרמב"ם מפרש כפירוש רשב"ם, ונראה מדבריו שמפרש גם בדברי המחבר להלכה כפירוש זה, ונראה פשוט שאם רשום המחיר על החפץ, לכו"ע חשיב כקצוב מפי המוכר, ועוד נראה שאם הוא דבר שיש פיקוח על מחירו, ג"כ חשיב לכו"ע כפיסוק דמים, ולאידך גיסא, אם הוא דבר שיש שמוכרים כך ויש מוכרים כך, אף על פי שההפרש אינו אלא בסכום קטן, לכו"ע לא חשיב כפיסוק דמים. ועיי' שו"ע סימן רכא סעיף א ובמ"ש בפרק ג, ועיי' שו"ת הקרי לב חו"מ סימן קמא. פתחי חושן חלק ח פרק א הערה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

**ה. ההוא גברא דאמר ליה לחבריה אי מזביננא לה להא ארעא
מזביננא לך במאה זוזי אזל זבנה לאיניש אחרינא במאה
ועשרין ... האי זוזי אנסוהו**

אמר לו²⁶ כשאמכור שדה זו הרי היא מכורה לך מעכשיו במנה, וה"ה אם לא אמר בפירוש במנה, אלא כפי שישומו, שדינו כפיסוק דמים, כדלהלן וקנו מידו, ולאחר זמן מכרה²⁷ לאחר, ביותר ממה שפסק עם הראשון, קנה השני²⁸, ויש אומרים²⁹ שאפילו מתרצה הראשון להוסיף ההפרש קנה השני.

יש אומרים³⁰ שאם אמר לשון שלא ימכור³¹ אלא לזה, אפילו הוסיף השני על מה שפסק עם הראשון קנה הראשון.

התנה עמו בפירוש שאף אם יוסיף לו השני ימכור לו, קנה הראשון דכל תנאי שבממון קיים³².

²⁶ שו"ע ונו"כ שם

²⁷ כתב בחידושי רעק"א דוקא כשמכרה, אבל שמו אותה לבע"ה או לכתובת אשתו אין זו מכירה, ועי' כנה"ג הנהב"י אות ה שנראה שמסתפק בזה.

²⁸ שלא נתכוין למכור לראשון אלא במחיר זה, ואפשר שלא היה מוכר אלמלא קיבל התוספת, והרי התנה עמו כשאמכור, וה"ז כאילו לא נתרצה למכור, ונמצא כמי שנאנס ומכר, ועי' כנה"ג שדן באם נשבע שלא למכור לאחר ומכר. כתב כנה"מ חידושים סק"ד דלאו דוקא שהוסיף השני ונתן יותר משוויו, אלא אפילו מכר לראשון בפחות משוויו והשני נתן כפי שוויו, או שמכר לראשון במנה בשוויו ואח"כ נתייקר ומכר לשני כפי שוויו עתה, ה"ז נ"כ כמכר מחמת אונס, כתב המשל"מ פ"ח מה' מכירה ה"ז בשם הר"א ששון שאם כתב לראשון בלשון חיוב שמתחייב למכור לו, אפילו מכר לשני ביותר, זכה הראשון, דלשון חיוב אלים טפי, והמשל"מ חולק, דלשון חיוב אינו מכירה, אלא חיוב למכור, וכל שמכר לאחר אפילו כפי שפסק לראשון זכה השני, עיין שם, ועי' קצה"ח סימן רו סק"א ובנה"מ שם שדנו בדברי המשל"מ.

²⁹ בטור כתב בשם הראב"ד שאפילו מכר לשני ורוצה הראשון ליתן כמו שנתן השני יכול להוציאה מידו, ובשם הרא"ש כתב שאפילו אם ירצה הראשון ליתן ק"כ זכה השני, כיון שבשעת המכר קנה השני לא יתבטל בשביל תוספת דמים, ואפילו ידע הראשון קודם המכר ונתרצה ליתן ק"כ, ומכרה לשני, אפ"ה קנה השני, שלא היה תנאי אלא אם ימכרנה לאחר בשוויה דהיינו מנה, וכיון שנתנו לו בה ק"כ אין כאן תנאי, ובחידושי רעק"א כתב בשם הריק"ש כדעת הרא"ש.

³⁰ רמ"א שם, וביאר הגר"א דכיון שאומר לשון זה לא שייך לומר זוזי אנסוהו, ואין נ"מ אם אמר כן המוכר או אמר כן הלוקח, אבל הנה"מ חולק על הרמ"א וכתב שגם בלשון זה קנה השניין

³¹ בחידושי רעק"א בשם מהרי"ק שאף להשכיר אינו יכול דשכירות ליומיה ממכר הוא, עיין שם

³² ועי' כנה"ג, ובמשל"מ פ"ח מה' מכירה ה"ז (הבאתי דבריו בפרק יח הערה לח), ועי' שער משפט ומשפט שלום.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת עבודה זרה

ו. א"ל כדשיימי בתלתא אפילו תרי מגו תלתא כדאמרי

בתלתא עד דאמרי בתלתא

גם כשעשה³³ קנין המועיל אינו קונה א"כ פסקו תחלה דמי המקח³⁴, ואם המקח דבר שדמיו קצובים³⁵, אף על פי שלא פסק קנה, דכיון שדמי המקח קצובים סמכה דעתם, וכן אם אמר המוכר הריני מוכר לך חפץ זה כפי מה שישומו שלושה אנשים, או אפילו כפי שישום אדם אחד, הרי זה כפיסוק דמים³⁶. ואם עשה קנין המועיל קנה, ואע"פ שאח"כ חזר בו אחד מהם ואינו מתרצה בשומתן, אינו יכול לחזור.

אמר כשאמכור שדה³⁷ זו הרי היא מכורה לך מעכשיו כמו שישומו בית דין של שלשה, כיון שהזכיר בית דין³⁸ הולכין אחר הרוב שבהם כדרך בית דין, ואם שמוהו שנים בשומא שוה והשלישי חולק עליהם, הולכים אחר הרוב. וכן הדין לכל פיסוק דמים.

³³ שו"ע ונ"כ ר"ז

³⁴ דכל זמן שלא פסק לא סמכה דעת שניהם, שמא לא יסכימו על הסכום, ואף על פי שהראשונים כתבו הלכה זו בקניני מטלטלין, נראה שגם בקנין קרקע אינו קונה בשום קנין א"כ עשה הקנין לאחר פיסוק דמים, וכן משמע מדברי הר"ף בהך כדשיימי בי תלתא, כמ"ש הב"י, וכתב במשפט שלום בשם שער משפט סימן ר סק"ה דה"ה בחליפין שצריך האחד להשלים מותר דמים, אינו קונה עד שיפסקו הדמים כמה עליו לשלם. פתחי חושן חלק ח פרק א הערה ח

³⁵ ונחלקו הראשונים בפירוש הך דדמיו קצובין, שהרשב"ם פירש שדרך ליתן חפץ זה בכך וכך, ונראה כונתו שבעיר מוכרים חפץ זה בכך וכך, ולשיטתו אף על פי שלא דיברו ביניהם על דמי המקח, מסתמא סומכים על מקח שבעיר, אבל הרמב"ן והרשב"א כתבו שבאופן זה לא מיקרי דמיו קצובין, א"כ קצב המוכר דמי מקח זה, או שקצין דמים לכל מי שבא ליקח כלי כזה, וכתב הסמ"ע שהרמב"ם מפרש כפירוש רשב"ם, ונראה מדבריו שמפרש גם בדברי המחבר להלכה כפירוש זה, ועי' פרק יג הערה מה, ונראה פשוט שאם רשום המחיר על החפץ, לכו"ע חשיב כקצוב מפי המוכר, ועוד נראה שאם הוא דבר שיש פיקוח על מחירו, ג"כ חשיב לכו"ע כפיסוק דמים, ולאידך גיסא, אם הוא דבר שיש שמוכרים כך ויש מוכרים כך, אף על פי שההפרש אינו אלא בסכום קטן, לכו"ע לא חשיב כפיסוק דמים. ועי' שו"ע סימן רכא סעיף א, ועי' שו"ת חקרי לב חו"מ סימן קמת.

³⁶ שו"ע ונ"כ שם ובסי' ר"ז ב

³⁷ שו"ע ונ"כ שם

³⁸ דעת המחבר שם והלבוש כדעת הרמב"ם עיין סמ"ע ה, ולדידיה אין חילוק בין אמר לשון שומא בין אמר כדאמרי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת עבודה זרה

אמר ליה כמו שיאמרו שלשה ולא הזכיר בית דין נחית לדעות ולא לבית דין, ואינו צריך לתת אלא עד שיסכימו כל השלשה לדעת אחת. וי"א³⁹ שכך זה באמר כמו "שיאמרו" אבל אמר כפי מה "שישומו" גם אם לא הזכיר בית דין כל שאמר כפי מה שישומו כיון שהזכיר לשון "שומא" הולכין בה אחר הרוב.

ז. כדשיימי בארבעה עד דאמרי בארבעה זכ"ש הינא דא"ל

כדאמרי בארבעה

וכן אם אמר⁴⁰ כמו שישומו אותה ארבעה או אפילו אמר בית דין של ארבעה, כיון דנחית לדעות יותר מסתם בית דין⁴¹, דעתו עד שיסכימו כל הארבעה לדעת אחת, ואם ימכרנו לאחר כמו שהסכימו אלו הארבעה⁴², קנאה הראשון.

ח. א"ל כדשיימי בתלתא ואתו תלתא ושמוה וא"ל אידך ליתו

תלתא אחריני דקים להו טפי ... ממאי דהני קים להו טפי

דלמא הני קים להו טפי

שמו אותה⁴³ שלשה או ארבעה כמו שאמר, ואמר המוכר עד שיבואו שלשה או ארבעה אחרים וישומו אותה, אין שומעין לו⁴⁴, שהרי קנו מידו מתחלה שמכרו מעכשיו, ומנין לומר שאלו החדשים יודעים טוב יותר מאלו ששמובתחילה. וי"א⁴⁵ שאפילו אם ידוע שבקיאים יותר הדין כן.

³⁹ דעת הטור שהחלוקה בין לשון שומא ואמירה ולא בהזכרת בית דין. בסמ"ע שם

⁴⁰ שו"ע ונו"כ שם ג

⁴¹ לבוש וסמ"ע שם וקמ"ל רבותא דאף על גב דאמר בית דין של ארבע אין הולכין אחר הרוב

⁴² לאפוקי אם מכרו ביותר, דהוה אמרינן תוספות הדמים שנתן לו אנסוהו להמכירה וכנ"ל. סמ"ע שם ז

⁴³ שו"ע ונו"כ שם ד

⁴⁴ מיד ששמוהו כפי דבריו נתקיים המקח מיד למפרע ושוב אין לו טענה לדחותו. סמ"ע ט

⁴⁵ ב"י וכתב עליו הש"ך ג וצ"ע לדינא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

וכל זה דוקא שאמר מעכשיו, אבל אם לא אמר מעכשיו אף על פי שקנו מידו שבשימכור יהא מוכר לו, לא קנה, דהוי קנין דברים או הוי אסמכתא.

ט. נטל את המשפך ומדד לתוך צלוחיתו של עובד כוכבים וחזר ומדד לתוך צלוחיתו של ישראל אם יש בו עכבת יין

אסור

משפך שמדד⁴⁶ בו לעכו"ם אם יש בקצה המשפך עכבת יין לא ימדוד בו לישראל עד שידיחנו וינגב, ואם לא הדיח, הרי זה אסור⁴⁷.

י. המערה מכלי אל כלי את שעירה ממנו מותר ואת שעירה

לתוכו אסור

המערה יין⁴⁸ לתוך כלי של גוי שלא הודח, ואין בו משקה טופח על מנת להטפיה, את שעירה בו אסור בשתייה, שנתערב עם אותו היין שהיה נדבק בכלי שלא הודח.

⁴⁶ רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק יב הלכה יג

⁴⁷ לכאורה היינו בשתייה, אבל בהנאה הרי כיון שאינו אלא דבר מועט בטל, כהולכת הנאה לים המלח אולם עיין בית מאיר יורה דעה סימן קלד א. וז"ל מה הקשה הרמב"ן עלי' דהרי"ף ומביאו התה"ב דף קמ"ח דלאיזה צורך מביא דין משפך כיון דקיי"ל ברשב"ג בסתם יינם. וקשה והא נ"מ דאילו מצד המשפך בלא עכבת יין הוי מותר אף בהנאת הגוף ואילו השתא דיש בו ממשות יין הוא אסור בהנאת הגוף ואינו מותר אלא במכירה לכותי מפני שתמיד הוא חוץ מדמי איסור כיון שאינו אלא דבר מועט. ודוחק גדול בעיני לומר דכמו דלענין המכירה לא נחשב המיעוט שבו להנאה ה"ה לענין הנאת הגוף ודוקא בנתערב הרבה יין שאז מרחשוב לענין המכירה דצריך למוכרו חוץ מדמיו חשוב נמי ואוסר הנאת הגוף דאיני יודע להפריד בין הנאת הגוף לשת' וצ"ע. ודע דגם בזה אני מסופק בהיתר השלכת דמי התערובות לים אם זה מתיר כל ההנאות מדהוי קצת כפדיון מדתופס דמיו הע"ז כדאיתא בש"ך ריש סי' ק"י. או דמ"מ אין התירו אלא למכרו לנכרי ומשום דשוב אין נהנה בדמיו. אבל הנאת הגוף מ"מ אסור כמו השתי'. וכן משמעות הרמב"ן וצ"ע. ועיין בר"י נתיב י"ז דף קס"ט מ"ש בשם התוס' בפ"י בענין מכירת חוץ מדמי איסור:

⁴⁸ שו"ע ונו"כ קבו ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ואת שעירה ממנו מותר אפילו בשתייה⁴⁹ ולא נאסר מטעם נצוק, דע"י יין מעט שהיה נדבק בדופני הכלי שלא הודח לא אמרינן ביה נצוק חיבור מפני מיעוטו.

אבל אם⁵⁰ יש בו טופח כדי להטפוח⁵¹ אוסר בנצוק, מיהו אינו אוסר יותר מאילו היה כולו מעורב ביין העליון, דלא גרע חיבור דנצוק מתערובת ממש, לפיכך אם הוא סתם יינם ויש ס' בעליון לבטלו מבטלינן ליה בס' ומותר.

וכבר התבאר לעיל דף ס. שאם נטל גוי⁵² כלי של יין והגביהו ויצק היין לכלי אחר, אף על פי שלא נגע ולא שכשך נאסר היין היוצא, שהרי בא היין מכחו, אבל מה שבפנים מותר⁵³.

ואם לא הגביהו ויצק ממנו על ידי שהטהו על צדו ומריק היין לכלי אחר ולא נגע בו, או הגביה הכלי ולא שכשך ולא נגע מותר, שאין דרך ניסוך בכך, וכל שכן שבנגיעת כלי לחוד אינו אוסר⁵⁴.

וישראל שמערה⁵⁵ מכלי שבידו לכלי שביד גוי מותר אפילו בשתייה. במה דברים אמורים שלא נדנד הגוי הכלי שבידו, אבל אם נדנד הגוי הכלי שבידו, הרי נדנד גם היין שבו מכחו בכונה ונאסר היין. ויש אוסרים⁵⁶ רק עם גם הגביה. ואנו נהגים היתר כיון שהוא מנגע על ידי דבר אחר שלא בכונה.⁵⁷

⁴⁹ שלא אמרו נצוק חבור אלא המערה לתוך יי"ג האסור בהנאה רשב"א וכ"כ רבינו ירוחם ונראה דאע"ג דכל מגעם וסתם יינם בזמן הזה מותר בהנאה כדלעיל ר"ס קכ"ג מ"מ אמרי' בזה ניצוק חבור כיון דמן הדין היה אסור בהנאה ופשוט הוא. ש"ך שם ט וע"י ביין המשמח לעיל ס"ק א' שהשיג על הש"ך בזה והוכיח מדברי כמה פוסקים דגם במערה על יין שמותר בהנאה אוסר בניצוק עיין שם באורך.

⁵⁰ רמ"א שם

⁵¹ אם הוא כלי שמכניסו לקיום אפילו בטופח לחוד הוי חבור רבינו ירוחם ומביאו ב"י וד"מ. ש"ך י

⁵² שו"ע ונו"כ קבד יח קבה ה

⁵³ ש"ך קבה שם טו

⁵⁴ ולכן אני תמה על קצת המחמירין ומפסידין ממנו של ישראל לאסור יין ע"י שנגע העובר כוכבים בכלי בלא שום שכשוך ולכן נראה דאין לחוש כלל עכ"ל ד"מ וכ"ש לדידן דשרי. ד"מ מובא בש"ך מג

⁵⁵ שו"ע ונו"כ שם קבה

⁵⁶ לדעת הרמ"א. עיי"ש בש"ך טז

⁵⁷ ט"ז שם יב ע"י נו"ב מ"ת חו"ד סי' ע' [שבאר דברי המ"ז מש"כ לכל הפירושים, היינו לנ' דיעות שהובאו לעיל, דעת הרמב"ם שאוסר באחו בכלי ושכשכו, דעת הרא"ש שאוסר במשכשך ע"י כלי אפי' בלי הגבהה אם מוכחא מלתא שעושה בשביל היין, ודעת הרשב"א שאוסר כשמקרב הכלי לקילוח היורד, וג' דיעות אלו אוסרים משום מנגע ע"י ד"א וע"ז כתב המ"ז דלדידן אין איסור בזה ע"ש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

יא. הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה

ולא לטהרה האשבורן חיבור לטומאה ולטהרה

כבר התבאר במסכת גיטין דף טז. שהניצוק, כלומר קילוח נוזלים הבא מלמעלה למטה בזקיפה, כעמוד מים שהוא נשפך מן הכלי ועומד כולו באויר⁵⁸, אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה⁵⁹.

וכן הקטפרס כלומר מים הבאים מלמעלה למטה דרך מדרון שעמוד המים היורד נסמך ונגרר על התל⁶⁰, אינו מחברן לשאר המשקין שבמדרון⁶¹, לא לטומאה ולא לטהרה.

וכן אם יש משקה⁶² מכאן ומשקה מכאן ומשקה טופח באמצע, אינו מחברן להיותן כאחת שאם נטמא זו יטמא זו אא"כ יש בה טופח להטפיה.

ואם המים מכונסים מחברם להיות אחד בטופח⁶³.

אינו חיבור לטומאה כיצד – היה מערה משקין טהורין לתוך כלי טמא ואפילו על גבי השרץ הרי עמוד המשקה הניצוק טהור⁶⁴, ואם קלט מן המשקין הניגרין מן האויר הרי זה שקלט טהור, ואין צריך לומר שהמשקין שמערה מהן טהורין.

⁵⁸ משנה אחרונה מסכת טהרות פרק ח משנה ט

⁵⁹ רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק ז הלכה א

⁶⁰ משנה אחרונה שם

⁶¹ ועיין ערוה"ש שם יד – יז בביאור שיטת הרמב"ם ובה"י הגר"ח הלוי שם

⁶² ערוך השולחן העתיד שם סעיף א לפי פי' הר"ש והר"ב טהרות פ"ח מ"ט

⁶³ חזון איש הוספות בסוף כרך טהרות ד"ה פ"ז ה"ו

⁶⁴ יש להבין דנהי דאינו חיבור מ"מ הא בע"כ המים העליונים נוגעים בתחתונים, ואם התחתונים הם ראשון יעשו הם שניים ואיך טהורין לגמרי, ואין לומר דמיירי בנפסק הקילוח דווקא דא"כ בלא"ה אין זה חיבור. ואפשר לומר דהא קי"ל דמשקין לטמא אחרים לאו דאורייתא ומדרבנן הוא ולא גזור רבנן בניצוק, וגם זה דוחק הלא גזירת חכמים היתה שמשקין יטמאו אחרים בלי הברל. ואם נאמר שזהו הלכה למשה מסיני ה"ל לפרש, ולכן ג"ל דמנופה דקרא למדנו בין לטומאה בין לטהרה, דבטומאה כתיב: וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא, ואין שותין בכלי מלמעלה למטה בזקיפה, וכן אין מונחין בכלי כן אלא בשוה, וכן בטהרה כתיב: אך מעיין ובור מקוה מים יהיה טהור, ואין לך מעיין וכ"ש מקוה שהולכין בזקיפה אלא בכינוס אחד דהיינו אשבורן, ולפ"ז מיעטה התורה דבזקיפה לא הוי חיבור והוי כנפסקין זה מזה והוי גזירת הכתוב. ערוך השולחן העתיד הלכות טומאת אוכלין סימן קסט סעיף ג ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת עבודה זרה

הניצוק אינו חיבור לטהרה⁶⁵, כיצד אם עירה מים טמאים מכלי אבן שאינו מקבל טומאה וכיוצא בהן לתוך המקוה, אין אומרים משהגיע קצת הניצוק למקוה טהרו המים, אלא הרי הן בטומאתן עד שישיק המקוה לכולן מצד אחד.

יב. ניצוק וקטפרס ומשקה טופח חיבור לענין יין נסך

החמירו חז"ל⁶⁶ משום חומרא דיין נסך ואסרו אפילו יין כשר⁶⁷ המחובר ליין נסך ע"י ניצוק.

כיצד, המערה מכלי שיש בו יין של היתר לתוך כלי שיש בו יין של גוים שאסור בהנאה⁶⁸, הרי זה הניצוק מחבר בין היין שבכלי העליון ובין היין שבכלי התחתון, ורואין כאילו היין של האיסור מעורב בשל היתר ואוסרו.

דף עב:

יג. ת"ש המערה מחבית לבור קילוח היורד משפת חבית למטה

אסור ... בעובד כוכבים המערה דאתי מכחו ... כח דעובד

כוכבים מדרבנן הוא דאסיר

כבר התבאר לעיל דף נח. ודף ס. שבחו של גוי⁶⁹ גזרו עליו משום מגעו, לפיכך גוי שנטל כלי של יין והגביהו והטהו עד שיצא היין, אף על פי שלא

⁶⁵ רמב"ם שם הלכה ה

⁶⁶ שו"ע ונו"כ קבו א

⁶⁷ עיי' בכנה"ג בהנחות ב"י אות ז' שהביא מתשו' מהרי"ו סי' י"ח דדוקא ביין אמרינן ניצוק חיבור משא"כ בשאר משקין וכ' שם מעשה בשפחה אחת שלקחה קנקן שהיה בו יין ומוגה מן חבית של שכר לאותו קנקן והתיר מהר"ח היין והשכר כי לא שפכה כלל רק מן השכר וניצוק לא הוי חיבור עכ"ד ועיי' בס' ערוך השלחן הספרדי אות ג' שהביאו והביאו כן גם מהרב מהר"ם סי' תס"ה וכ' דמשמע שם דאם היין התחתון אסור שייך ניצוק לשכר העליון והביא מתשו' הרב בני יעקב סי' ה' בשמן שעירוי על יין או חומץ איסור לא אמרינן דניצוק הוי חיבור והשמן הנשאר מותר דביון דאין השמן נאסר במגע האיך יאסר משום ניצוק ועיי"ש במ"ש ע"ד בזה ולדינא הסכים עמו דהשמן מותר דלא אמרינן ניצוק חיבור אלא ביין עיין שם

⁶⁸ הוא ל' הרמב"ם פי"ב מהמ"א דין י"א אלא שהכנים המחבר בדבריו האסור בהנאה ובא להוציא יין שאינו אסור אלא בשתייה דלא שייך ביה ניצוק כדלקמן ס"ה. ש"ך א אולם בסתם יינם שבזה"ז אף על פי שמותר בהנאה אמרינן ניצוק חיבור כמבואר לעיל.

⁶⁹ שו"ע ונו"כ יו"ד קבה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

שכשך נאסר היין שיצא בשתייה שהרי בא מכחו, ומה שנשאר בכלי הוא גם כן אסור משום נצוק דהוי חיבור⁷⁰, שהיין שבכלי הוא נוגע על ידי חיבור כיון שיצא מכחו. ויש אומרים⁷¹ דלא גזרו על נצוק להיות חיבור אלא שהניצוק הוא במגע גוי, כגון שיוצק לכלי שיש בו יין שנגע בו גוי, או שנגע גוי בקילות היוצא, אף על פי שמה שיוצא הולך לאיבוד, מכל מקום הא נגע בו גוי ואוסר היין שבכלי, אבל ביין הבא מכה גוי לא גזרו משום נצוק דהוא גופא גזירה, ומכל מקום יש להחמיר אם לא בהפסד⁷². ולדין מותר אפילו בלא הפסד⁷³.

וכל זה דוקא שנטל הגוי הכלי בכוונה וידע שיש בו יין, אבל אם הגביהו שלא בכוונה שלא ידע הגוי שהוא יין, או שלא הגביה הכלי אף על פי שידע שהוא יין, הכל מותר אפילו בשתייה.

יד. כי כוונתו חמרא לעובדי כוכבים קטפי קטופי אי נמי נפצי נפוצי

⁷⁰ קשה דלעיל סי' קכ"ד סי"ד פסק דמה שנשאר בפנים מותר והיינו משום דלא החמירו כחו בניצוק וכן לקמן סעיף ח' העתיק ל' הטור דהיוצא אסור בשתייה ומשמע דמה שבפנים מותר וע"ק דהא ניצוק אינו אלא ביין האסור בהנאה כדלקמן סי' קכ"ו סי"ה והכא כיון דהיוצא לא נאסר אלא בשתייה אמאי מה שנשאר בכלי אסור משום ניצוק וכן קשה על הרב וצ"ע, ולדין הכל שרי במקום הפסד דכל מה שאסור מן הדין בשתייה לדין דעובדי כוכבים בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים הן שרי אף בשתייה. ש"ך א דעת הרמ"א שם

⁷² בלבוש ורמ"א התירו בהפסד מרובה ועיין ש"ך ב קשה דהא בלאו הכי מותר ואפי' בהפסד מועט כמ"ש לעיל סימן קכ"ד סכ"ד מטעמא דעובדי כוכבים בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים הן וכל מגען הוא שלא בכוונה ודוחק לומר דכחו שאני דהא נתבאר שם דכל מה שאסור מן הדין בשתייה לדין שרי לגמרי ועוד דהא ר"ת וסייעתו ס"ל דמגע עובד כוכבים על ידי דבר אחר חשיב כחו דאינו אסור מן הדין אלא בשתייה ואנן קי"ל דלא כר"ת כהא כמו שנתבאר בב"י סימן קכ"ד ובש"ע שם סי"א דמגעו ע"י דבר אחר גרע מכחו ואסור אפי' בהנאה ואפי"ה קי"ל לעיל סימן קכ"ד סכ"ד דמגע עובד כוכבים ע"י ד"א בזמן הזה שרי אף בשתייה א"כ כ"ש כחו וצ"ל דהרב לא כ"כ אלא מן הדין ונ"מ במקום שידוע שהעובדי כוכבים עובדי עבודת כוכבים הן גם שלא לפרסם הדבר כמ"ש שם בהג"ה דאין מפרסמין הדבר בפני ע"ה וכן בכמה דוכתי צ"ל כן לדעת הרב ז"ל אבל לדין שרי כאן אפי' שלא במקום הפסד מרובה וכ"כ בספר אפי רב רבי ריש דף פ' שנראה להקל בזמן הזה דלא רגילים לנסך אף בלא הפסד מרובה:

⁷³ ש"ך שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

מה שהתבאר לעיל ש המערה מכלי שיש בו יין של היתר לתוך כלי שיש בו יין של גוים שאסור בהנאה⁷⁴, הרי זה הנצוק מחבר בין היין שבכלי העליון ובין היין שבכלי התחתון, ורואין כאילו היין של האיסור מעורב בשל היתר ואוסרו.

זה דוקא בכהאי גוונא שקילוח של נצוק נוגע בשני היינות ביחד, אבל אם עירה וקיטף, שקודם שהגיע הקילוח מן העליון למטה בשל האיסור הפסיק קילוח היורד מהיין של היתר מותר.

טו. כי שפניתו חמרא לא ליקרב עובד כוכבים לסייע בהדיינו דלמא משתליתו ושדיתו ליה עליה וקאתי מכחו ואסיר

אם כח ישראל⁷⁵ וכח הגוי מעורבין יחד, כגון ששניהם עירו ביחד, לא גזרו עליו ומותר בדיעבד, אבל לכתחילה מיהא אסור אפילו הישראל יכול והעובד כוכבים אינו יכול⁷⁶, דחיישינן שמא יסמוך הישראל על הגוי לבדו ויהיה הכל מכחו, אבל בדיעבד אפילו אם היה הגוי יכול לבדו לערות בלא סיוע ישראל⁷⁷ מתירין, דכיון שהוא מדבריהם הולכין להקל לומר הישראל עשה העיקר ולא הגוי.

והוא שיהיה הישראל המסייע גדול שנוכל הכל לתלות בו, אבל אם היה נער קטן אסור, משום דהוי מסייע שאין בו ממש.

⁷⁴ הוא ל' הרמב"ם פ"ב מהמ"א דין י"א אלא שהכנים המחבר בדבריו האסור בהנאה ובא להוציא יין שאינו אסור אלא בשתייה דלא שייך ביה ניצוק כדלקמן ס"ה. ש"ך א אולם בסתם יינם שבזה"ז אף על פי שמותר בהנאה אמרינן ניצוק חיבור כמבואר לעיל.

⁷⁵ שו"ע ונו"כ קכה ג

⁷⁶ ש"ך ה

⁷⁷ והישראל אינו יכול לבדו לערות כ"כ הרשב"א בתה"ה וע"ז כתב הטור בשם הרשב"א שאף עובד כוכבים מסייע לישראל ולמה נעשה העובד כוכבים עיקר כו' פי' אף שלעובד כוכבים יש כח יותר מ"מ עכשיו שגם הישראל נושא בכחו מי יאמר לנו שבאותו כח הצריך למשא זו יש בה חלק העובד כוכבים יותר מן הישראל כיון שבמשא זו יש כח שניהם גם הר"ן פסק להקל בעובד כוכבים יכול וישראל אינו יכול וכל זה דוקא בדיעבד אבל לכתחלה אסור. ט"ז ו כתב ד"מ ול"ד לקמן דמאחר שניכר שהעובד כוכבים הוא עיקר אסור. ש"ך ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת עבודה זרה

טז. ההוא גברא דאסיק חמרא בגישתא ובת גישתא אתא עובד נוכבים אנח ידיה אנגישתא אסריה רבא לכוליה חמרא

כבר התבאר לעיל דף נט: ודרף ס. שחבית⁷⁸ שניטלה ממנה הברזא והכנים בה הגוי אצבעו לצורך הצלת היין עד שנגע ביין שמכפנים, הוי נוגע בכולו, וכל היין שבחבית אסור בהנאה⁷⁹, ולדידן⁸⁰ שרי בהנאה במקום הפסד.

וכן אם הוציא ברזא התחובה בנקב הנוגעת עד היין שמכפנים, אי אפשר שלא שכשך בראש הברזא וכל היין אסור. ודווקא שידע הגוי שהברזא עובר כל השוליים, אבל אם לא ידע הוה ליה מנע גוי שלא בכונה ע"י דבר אחר, ומותר אפילו בשתייה

אולם אם אין הברזא עוברת כל עובי השוליים, בענין שאי אפשר לו לשכשך ביין שבפנים כשמוציאו אלא במעט היין שבפי הנקב, הוי כמו כחו ומה

⁷⁸ שו"ע ונו"כ קכד יד

⁷⁹ הראשונים הקשו מאי שנא ממדרו ביד שמותר בהנאה וברא"ש תירץ שאין לדמות הטרדות זו לזו אלא רק מה שהוזכר בג' כטירדא שיחשב שלא בכונה אך טירדת הצלת היין אינו נחשב טירדא, וכך דעת המחבר שלא חילק כלל ואסר, והראב"ד ס"ל שנחשב לטירדא רק כאן מדובר שהיה שם ישראל להציל וקדם הנכרי והציל ולכן יש להושרו שלא רצה רק להציל אלא גם לנגע. וכך פסק הרמ"א שטירדת הצלה נחשבת טירדא ומותר באין ישראל שם, וכך היא דעת הט"ז יב וכו"כ הש"ך ס"ק סג וסח אך פסק בדעת המחבר וכדעת הרא"ש ולא התיר אלא במקום הפסד שאז מותר אף בשתייה אם אין יכול להציל אלא על ידי הכנסת ידו לנקב, ובס"ק סז כתב שכשאין ישראל להציל לא מוכחא מלתא דכוון להציל דהא היה יכול להציל כשיניח ידו על הנקב מבלי שיכניס ידו לפנים אבל כל היכא דא"א להציל אם לא שיתחוב אצבעו לפנים ואין שם ישראל להציל שרי בהנאה, אולם בחי"ר ע"א כתב שאף הרמ"א יאסור כאן דבנגיעה ביד ממש כיון דהוי ב' סברות להחמיר. הא' סברת הרא"ש דהצלת יין לא מקרי טירדא הב' דמדרו ביד אסור לדעת הרי"ף, לא רצו להקל בכח"ג רק במדרו ביד בס"ט דהוי ודאי טירדא סמך אפוסקים דמותר בהנאה וכן באנח ידו אברזא סכ"ג סמך אסברא דהצלה הוי טירדא דבכה"ג אף להפוסקים דמדרו ביד אסור י"ל דמותר בכח"ג כיון דלא נגע ממש כמ"ש הש"ך שם סקס"ה. אבל בנגע בידו לסמוך על טירדא דהצלה הוי ב' ריעותות להחמיר כנלע"ד. ובעין זה כתב בלב"ש.
⁸⁰ ש"ך שם לא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

שיצא אסור בשתייה, ומה שנשאר בחבית מותר אפילו בשתייה⁸¹, דלא אחמור הכא לאסור משום נצוק⁸².

ואם הוציאו שלא בכונה⁸³, אף מה שיצא לחוץ מותר בשתייה, דכחו של גוי שלא בכונה לא גזרו בו ומותר.

ואם היה ברזא ארוך שנכנס תוך החבית והוא כמו קנה חלול, ובתוך אותו החלל יש בו ברזא קטן לסתום אותו שלא יצא היין, ולא הוציא הגוי רק אותו הברזא הקטן, הוי דינו כברזא שאינו עובר עובי השוליים, דהא לא שבשך הגוי בהוצאתו ביין שמבפנים.

וכל זה⁸⁴ דווקא שידע הגוי שהברזא עובר כל השוליים, אבל אם לא ידע⁸⁵ הוה ליה מנע גוי שלא בכונה ע"י דבר אחר, ומותר אפילו בשתייה.

וכן אם הוא בענין שאילו לא הניח הגוי ידו על הנקב היה יוצא כל היין, כגון שעושיין מינקת כפופה שמניח ראשה האחד לתוך היין שבחבית והראש

⁸¹ אפילו באופן שאם לא נסתם היה הולך עוד מן החבית לחוץ. ט"ז שם יג, כב"י מדברי הרמב"ן שהביא הרשב"א משמע דאפילו סתם אח"כ הנקב אסור היין שבחבית עד הנקב כיון שמכח העובד כוכבים נעקר לשפוך אבל הר"ן כתב בפרק ר"י דברי הרמב"ן ומתוך לשונו משמע דבסתם הנקב שרי ע"כ. וה"ה לדין הכל אפילו מה שיצא לחוץ מותר בשתייה במקום הפסד כדלקמן סכ"ד ש"ך לה

⁸² כיון דכאן האיסור גופיה אינו איסור גמור דלא שבשך אבל אם תחב העובדי כוכבים הברזא לשם אף על פי שאינה עוברת כל השוליים מ"מ אסור גם מה שבפנים מה שיהיה נגרר אחר אותו נקב דכאן יש איסור מחמת שמונע יציאת היין וזה איסור גמור אפי' בהנאה. ט"ז יג ועיין ש"ך שהקשה שלדעת המחבר ניצוק אסור ב"י נ ו"מ במטה יהונתן שכ' בשם רבו הכו"פ דזה לא דמי להא דלהלן ריש סי' קכ"ה דבשלמא התם דנאסר מה שהוא יוצא משום שהוא כחו ממש דאי לאו כחו לא היה יוצא כלום דהיינו שהנביה את הכלי א"כ כל הוצאות היין היה בא מכת העכו"ם מש"ה גם מה שבתוכו אסור מטעם ניצוק משא"כ הכא דאין העכו"ם גורם ההוצאה רק שמסלק הברזא והיין יוצא ממילא אח"כ דזה קיל מכתו מש"ה לא נאסר כל היין מטעם ניצוק וזה שדייק המחבר כאן בלשונו וכתב הוי כמו כחו ר"ל אבל לא כחו ממש עכ"ד ועי' בס' מקור מים חיים מ"ש בזה ועי' ביין המשמח בהנהותיו שבסוף הס' אות א' שכ' בזה בקצרה ולא אסרינן לי' בניצוק דבחבית לא אמרינן ניצוק חיבור עכ"ל.

⁸³ רמ"א שם

⁸⁴ רמ"א שם.

⁸⁵ ומדברי הגהמ"י פ"ב בשם סמ"ק שכתבו אף על פי שנגע אותו ע"ז ביין כיון דאיכא למיתלי שהעובד כוכבים לאו אדעתיה מותר עכ"ל ומביאו ב"י וד"מ סכ"ב לקמן גבי מנע עובד כוכבים שלא בכונה ע"י ד"א משמע להדיא דכל היכא דלא ידעינן אי ידע או לא תלינן להקל בענין יין נסך וכ"כ ר"א מזרחי בתשובה סימן נ"ו דהיכא דאיכא לספוקי אי נגע בכונה או לא תלינן להקל בענין יין נסך משום דהוי גזרה דרבנן ובשל סופרים תולין להקל וכן משמע מדברי הרא"ש גבי חבית דאשתקל ברזא שכתב על דברי הראב"ד וכיון דאיכא למיתלי להיתר אמאי אסרינן ליה מספק ע"ש וכד"ג תלינן לקולא לקמן סימן קכ"ה ס"ו. ש"ך שם לג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

האחר חוץ לחבית, ומוציץ היין ועל ידי כן יוצא כל היין שבחבית, והניח הגוי אצבעו על פי המינקת ומנע היין מלירד, נאסר כל היין שבחבית בהנאה, שהרי הכל יוצא ונגרר לחוץ לולוי הניח ידו, ונמצא הכל כבא מכחו ונגע היד בכולו, ואם לא נגע הגוי אלא בקילוח היין שבמרזב אסור משום נצוק, ושאר כל היין שבתוך החבית הוי נצוק בר נצוק ומותר אף בשתייה.

אבל אם המינקת אינו מגיע עד שולי החבית אז אינו אסור בהנאה רק עד מקום שמגיע המינקת ומשם ואילך מותר בהנאה כמו בברזא דלעיל בסמוך.

ולדין כולו שרי בהנאה במקום הפסד אפילו מגיע לשולי החביות

ודוקא שמניח ידו ע"פ המינקת שעל היין ממש הוה כנוגע בכל היין שבחביות, אבל אם לא נגע שם אלא הגביה קצת המינקת ותפס בה מבחוץ ומחמת זה מנע היין לצאת עוד כדרך שעושים אם רוצים להפסיק הקלות, אז אין איסור אלא כדין עובד כוכבים המערה מכלי אל כלי, דיש איסור במה שיוצא לחוץ, וזהו בטל בחבית לדין.

יז. קנישקנין שרי זה"מ דקדים פסק ישראל אבל קדם פסק

עובד כוכבים לא

כבר התבאר לעיל דף נו: ודף נח. שכיצד היא הנגיעה⁸⁶ האוסרת היין בהנאה, אם נגע הגוי ביין עצמו בכוונה בידו הרי זה אסור בהנאה.

ואפילו אינו נוגע בידו ממש אלא על ידי דבר אחר שבידו וישכשך בו⁸⁷, אף על פי שלא יצק ממנו כלום, או אפילו בפיו כגון ששתה ממנו או שמציץ במינקת מן החבית והעלהו לפיו⁸⁸, כל היין אסור בהנאה דהוי כנוגע

⁸⁶ שו"ע ונו"כ קכד יא

⁸⁷ ב"י נסתפק אי בעינן שכשוך גדול או אפילו כל דהו ובתה"ה כתב בספר משמרת הבית דף קל"ג בפשיטות דלא מצינו הפרש בין שכשוך רב לשכשוך מועט אלא הכל אסור. מ"ז שם ו

⁸⁸ בש"ך כב כתב מהתוספות ומיירי כגון שלא נגע ביין במינקת אלא כשרוצה להעלות היין מצדד החבית עד שיוגיע היין במינקת דאל"כ אפילו לא העלה אסור בהנאה משום נוגע ביין ע"י המינקת דל"ד למודדו בקנה דלקמן סי"ט דהתם לא נתכוין לשכשוך כלל אבל הכא נתכוין לשכשוך ואסור בהנאה כ"כ התוספות מיהו לדין שרי מגע עובדי כוכבים ע"י ד"א בשתייה במקום הפסד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

בכולו⁸⁹. ובזמן הזה מותר בהנאה בפסד מרובה⁹⁰, אבל נגיעה לחוד בלא שכשוך אינו אוסר בהנאה⁹¹. ויש מתירים⁹² בזמן הזה בשתיה בהפסד מרובה. ובגוי שאינו עובד אלילים כגון הישמעאלים י"א שמותר גם בשתיה⁹³

⁸⁹ ואין כאן היתר למכור חוץ מדמי יין נסך שבזה כל התחתון הוה בסיס לעליון וה"ל כנוגע בכולו. ט"ז שם ז.

⁹⁰ ש"ך שם כג

⁹¹ ש"ך ב

⁹² בלב"ש בחידושי דינים סעי' ס"ד וס"ק קס"ח וקס"ט שפסקו לדינא דגם בשתה נכרי בפיו בזה"ז יש להתיר בשתיה במקום הפסד דבמקום הפסד אמרינן דהנגיעה בפיו אינו אוסר ומכ"ש אם שתה הגוי דרך קנה חלול או דרך מינקת מן החבית דמותר ג"כ בשתיה במקום הפסד עיין שם.

⁹³ הנה לפי מה שכתב מור"ם בהג"ה שאם נגע ביין ע"י דבר אחר אעפ"י שהוא יודע שהוא יין וכיון ליגע בו מותר אפילו בשתיה, א"כ מכל שכן אם ישתה בפיו ממנו בזמן הזה הוא מותר אפילו בשתיה, וכ"כ בפרישה סעיף מ"א [דרישה אות יח] בהג"ה וז"ל ולפי זה הוא הדין אם שתה העכו"ם ממנו יש להתירו דהא פיו גרע ממנו ע"י דבר אחר כדלעיל בב"י [עמוד קיז ד"ה ומ"ש ואפילו] דמגע ע"י דבר אחר לכולי עלמא אסור וגבי פיו איכא פלוגתא וכ"כ רבינו [הטור שם] שאמר ואפילו בפיו וכו' ועיין בדרישה סימן ק"ל [אות ב] מה שכתב אדוני אבי שם ודוק עכ"ל. ובסימן ק"ל תמה על דין זה אם שתה עכו"ם ע"י שפופרת בנקב קטן שבחביות וז"ל א"כ לפי זה צריך ליתן טעם למה אין מתירין בדיעבד בזמן הזה אם שתה עכו"ם בשפופרת בנקב קטן שבחביות שאי אפשר להכניסו) שם אצבעו דלמאי ניהוש אי שיגע בשפופרת הרי התירו בזמן הזה ואי משום שחזר לחביות מה שבשפופרת בסוף השתיה הרי הוא בטל בששים, אכן ראיתי בר"ן פרק רבי ישמעאל דף נ"א [עבודה זרה כז, א דיבור ראשון] אהיה הגרדאי עכו"ם שקדח במינקת וכו' עכ"ל. אם כן לפי זה אסור מטעם שכולו בסיס לייין זה שנוגע ביין ההולך שבתוך השפופרת לפיו וכו' ע"ש. אם כן משמע מתוך דבריו שהוא אסור גם בזמן הזה. והנה בעל טורי זהב כתב בסימן זה ס"ק ל"ב וז"ל ובדרישה סימן ק"ל וכו' וכבר נתבאר שאין לפסוק בזה כהר"ן אך הלשון שכתוב למה אין מתירין וכו' משמע שהיה מנהג פשוט לאסור ולא שמענו מנהג בזה לאיסור דאדרבה זכרוני בילדותי שנעשה מעשה כזה בק"ק פוזנא והסכימו שם כל החכמים להתיר וכן עיקר ואין להחמיר בזה במקום הפסד מרובה כנ"ל עכ"ל. ואני זוכר בק"ק ווילנא שהביאו כמה חביות יין מן הדרך ע"י עגלנים קדרים והיה נראה בחביות אלו ששתו הקדרים העגלנים ע"י שפופרת והתירו הרב האב"ד עם החכמים שהיו באותו עת מאחר שהיו העגלנים קדרים והם ישמעאלים ולגבי ישמעאלים אמרינן בסימן זה סעיף ו' כל העכו"ם שאינו עובד אלילים יינם אסור בשתייה ומותר בהנאה ומנע ביין שלנו שוה ליינם שאסור בשתיה עכ"ל, א"כ משמע בהדיא שיש להקל בישמעאלים. ולכן בנדרון הנ"ל אף על גב דלענין עכו"ם עובד עבודת אלילים לא מתירין בהנאה ע"י שפופרת אבל בישמעאלים אם שתו ע"י שפופרת יש להתיר אפילו בשתיה. ולדעת הטורי זהב אפילו בעכו"ם עובד עבודת אלילים מתיר אפילו בשתיה בהפסד מרובה כששתו ע"י שפופרת וא"כ מכל שכן בעכו"ם ישמעאל וק"ל. בית הלל שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

מ"מ כלי שיש לו חוטמין כמו שיש לכלי שנוטלין ממנו לידים, ויש בו יין, יכול ישראל⁹⁴ למצוין מחוטם זה וגוי מחוטם זה כאחד⁹⁵, ובלבד שיפסוק הישראל קודם שיפסוק הגוי⁹⁶, שאם יפסוק הגוי קודם, מה שנגע בפי הגוי חוזר ומתערב עם היין ואוסרו בשתייה.

⁹⁴ בט"ז ח הביא מהב"י שכתב בשם תשובת רשב"א שמלאכת כלי זה נקרא בגמרא קני שקיז ולא ידעתי מה הוא דמ"מ מה שבפיו אסור וכל היין נגרר אחריו ולמה יגרע מניצוק חבור בו' ע"כ ובמשמרת הבית בדף קל"ד כתב הרשב"א ג"כ בזה שלא נתבררה לנו צורת הקני שקיז ולא יוכל להתיר עליה בניצוק ועכ"פ אינו כפרשיי ולבסוף כתב דהקני שקיז היה בענין שלא היה בו ניצוק חבור והר"ן כתב בשם הראב"ד ליישב דלא אמרינן ניצוק חבור אלא באם יצא הכל דרך אותו פתח מה שאין כן כאן דיוצא דרך הנקב האחר ששונה העובד כוכבים ולעד"נ ליישב דכל כמה דלא משכשך אין אוסר וכל זמן שהוא שותה אין משכשך אלא מושך אליו אלא כשפוסק ונשמט היין מפיו הוא משכשך למטה ע"כ אין איסור כל שלא פסק העובד כוכבים ובהך כלי בא היין מעצמו אל תוך הקנים לא ע"י מציצה דאלו ע"י מציצה היינו דין מינקת שזכרתי בסי' קכ"ד סעיף כ"ד בשם מהרי"ל ולענין הלכה נראה כיון שלא נתברר דבר זה לרשב"א וכתב שגם הראב"ד נתקשה בזה ע"כ אין לנו ללמוד שום קולא מכלי זה ולא ישתה עם העובד כוכבים בשום כלי.

⁹⁵ ואין להקשות דהא במוצין במינקת מן החבית והעלהו לפיו אמרינן שכל היין אסור בהנאה דהוי ליה כנוגע בכולו, ואם הוא כנוגע בכולו הכא אפילו אם יפסוק הישראל קודם הוה לן לאוסרו דהא הוי ליה כנוגע הגוי ביין בשעה שהוא מוצין עם הישראל, דיש לומר דשאני התם כשהגוי מוצין במינקת מן החביות הוא מעלה היין לפיו ונוגע ליין שבחבית, שאז כל היין התחתון נעשה בסיס לעליון הילכך הוה ליה כנוגע כולו, אבל בכלי זה של חוטמין הוא מושכו מן הצד ואין היין שבכלי בסיס למה שנוגע בפי הגוי, לפיכך אינו אוסר היין שבכלי עד שיפסיק הגוי מלמצוין, שאז חוזר מה שנגע בפי הגוי לכלי ומתערב עם היין ואוסרו בשתייה, נ"ל. ועיין לקמן סימן קכ"ו [ס"א] למה לא אסרינן ליה משום נצוק חיבור. לבוש שם

⁹⁶ כב"י בשם התוס' דממדת חסידות יש ליזהר דלמא קדם פסיק עובד כוכבים ברישא ומביאו ד"מ. ש"ך שם כד, אבל בש"ע לא הזכיר זה שראוי לזהר בזה ממדת חסידות ובע"כ משום שמדברי הרי"ף והרא"ש משמע דאפי' ממדת חסידות א"צ לזהר בזה עיין שם:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

